



Kraków, dnia 09 lipca 2024 roku,

dr hab. **Jakub Biernat**, prof. KAAFM  
Katedra Prawa Cywilnego  
Wydział Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych  
Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

**Ponowna recenzja**  
**rozprawy doktorskiej pod tytułem**  
**„*Testamenty wspólne w polskim i europejskim prawie prywatnym międzynarodowym*”**  
**autorstwa Pani Anety Żuradzkiej**

## 1. Uwagi wstępne

Na mocy uchwały nr 81/2023 Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 27 czerwca 2023 roku w sprawie wyznaczenia recenzentów, powołania komisji egzaminacyjnych oraz powołania komisji doktorskiej w przewodzie doktorskim mgr Anety Żuradzkiej, która została mi doręczona w postaci elektronicznej w dniu 11 lipca 2023 roku, zaś w postaci papierowej w dniu 18 października 2023 roku, zostałem poinformowany w szczególności o wyznaczeniu mnie recenzentem w przewodzie doktorskim Pani Anety Żuradzkiej.

W dniu 18 października 2023 roku doręczono mi w postaci papierowej tekst rozprawy doktorskiej Pani Anety Żuradzkiej pod tytułem „*Testamenty wspólne w polskim i europejskim prawie prywatnym międzynarodowym*” wraz ze zleceniem przygotowania jej recenzji w trybie przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jedn. Dz.U. z 2017 roku, poz. 1789 z późn. zm.; dalej jako: Ustawa) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w

przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. z 2018 roku, poz. 261; dalej jako: Rozporządzenie).

W dniu 13 grudnia 2023 roku złożyłem, datowaną na 12 grudnia 2023 roku, recenzję wskazanej wyżej rozprawy doktorskiej w postaci elektronicznej oraz nadałem przesyłkę pocztową obejmującą recenzję w postaci papierowej. W recenzji sformułowałem negatywną ocenę rozprawy doktorskiej w kontekście kryteriów wynikających z art. 13 ust. 1 Ustawy, wskazując, że przedłożona praca nie stanowi oryginalnego rozwiązania problemu naukowego oraz jedynie częściowo wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktorantki w dyscyplinie naukowej nauki prawne i umiejętność samodzielnego prowadzenia przez Nią pracy naukowej. Zastrzegłem wszakże, że pewien stopień ogólnej wiedzy teoretycznej Pani Anety Żuradzkiej w dyscyplinie naukowej nauki prawne oraz pewien stopień umiejętności samodzielnego prowadzenia przez Nią pracy naukowej dają nadzieję na dokonanie przez Autorkę uzupełnienia i poprawy pracy w taki sposób, by wypełniała kryteria ustawowe. Jednocześnie przedstawiłem szczegółowe i rozbudowane wnioski dotyczące uzupełnienia i poprawy rozprawy doktorskiej w wymiarze konstrukcyjnym, merytorycznym i metodologicznym.

Na mocy uchwały nr 47/2024 Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 28 maja 2024 roku w sprawie skierowania rozprawy doktorskiej mgr Anety Żuradzkiej, temat rozprawy: *Testamenty wspólne w polskim i europejskim prawie prywatnym międzynarodowym*, do ponownej oceny przez tych samych recenzentów, która została mi doręczona w postaci papierowej w dniu 19 czerwca 2024 roku, zostałem poinformowany o skierowaniu rozprawy doktorskiej Pani Anety Żuradzkiej do ponownej oceny przez tych samych recenzentów, a zatem w szczególności przeze mnie. Dostarczono mi również zmienioną wersję rozprawy doktorskiej oraz zlecono sporządzenie recenzji w terminie do dnia 29 lipca 2024 roku w trybie przepisów Ustawy i Rozporządzenia.

Powyższe oznacza, że w terminie do dnia 29 lipca 2024 roku winienem złożyć, w przewidzianej prawem formie, ponowną recenzję rozprawy doktorskiej autorstwa Pani Anety Żuradzkiej pod tytułem „*Testamenty wspólne w polskim i europejskim prawie prywatnym międzynarodowym*” zawierającą konkluzję obejmującą ocenę dokonaną na podstawie ustalenia,

popartego szczegółowym uzasadnieniem, czy przedłożona praca: 1) stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego; 2) wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Pani Anety Żuradzkiej w dyscyplinie naukowej nauki prawne; 3) wykazuje umiejętność samodzielnego prowadzenia przez Panią Anetę Żuradzką pracy naukowej.

Objęte niniejszą recenzją uzasadnienie dla sformułowanej niżej konkluzji opiera się na ocenie wprowadzonych przez Doktorantkę zmian w przedłożonej rozprawie doktorskiej. W pozostałym zakresie aktualne pozostają uwagi zawarte w sporządzonej przeze mnie uprzednio recenzji z dnia 12 grudnia 2023 roku.

## 2. Strona konstrukcyjna rozprawy doktorskiej

Nowo przedłożona rozprawa doktorska **wolna jest od zasadniczych wad uprzednio recenzowanej wersji w wymiarze konstrukcyjnym**. Ograniczając zadanie badawcze do analizy regulacji kolizyjnoprawnej dotyczącej testamentu wspólnego w prawie prywatnym międzynarodowym obowiązującym w Polsce (s. 14; odesłania do numerów stron dotyczą nowo przesłanego egzemplarza rozprawy doktorskiej), doprecyzowano podjęty problem naukowy i nadano mu wymiar możliwy do należytego omówienia w rozprawie doktorskiej. Jasno sformułowano hipotezy badawcze (s. 18-22) i poprowadzono dyskurs w sposób umożliwiający ich weryfikację. Cieniem na wartości pracy w wymiarze konstrukcyjnym kładzie się utrzymanie przez Doktorantkę nadmiernie rozbudowanych i w istotnej mierze pozostających poza zadaniem badawczym uwag poświęconych prawu materialnemu (s. 38-113) oraz ogólnym zagadnieniom kolizyjnej problematyki prawnospadkowej (s. 114-170), które - wypełniając niebagatelną część pracy - wręcz przytłaczają rozważania mieszczące się w ramach wyznaczonych jej tematem.

## 3. Strona merytoryczna rozprawy doktorskiej

W nowo przedłożonej rozprawie doktorskiej **usunięto część usterek uprzednio recenzowanej wersji w wymiarze merytorycznym**. W sposób ogólny zaprezentowano źródła

prawa kolizyjnego (s. 114-120); zastrzeżenia budzi wszakże w tym wymiarze niezrelatywizowane do problematyki kolizyjnoprawnej testamentu wspólne odwołanie do umów międzynarodowych, zwłaszcza bilateralnych (s. 116, 146-149, 165-168). Przedstawiono definicję testamentu wspólnego na gruncie obowiązujących w Polsce unormowań kolizyjnych (s. 175-182). Autorka rozbudowała nadto autorską analizę i ocenę podjętych zagadnień w wymiarze merytorycznym (s. 171-252, *passim*); na uwagę w tym wymiarze zasługują w szczególności rozważania poświęcone kwalifikacji pojęcia testamentu wspólnego (s. 175-183, 245-247) i zakazu sporządzenia testamentu wspólnego (s. 183-186) oraz relatywnie wielowątkowe, acz nieprzesadnie rozbudowane, ustalenia dotyczące wskazania prawa właściwego (s. 187-218, 241-245, 247-251).

#### 4. Strona metodologiczna rozprawy doktorskiej

Nowo przedłożona wersja rozprawy doktorskiej **została dopracowana w wymiarze metodologicznym**. Autorka w zasadniczo prawidłowy sposób zastosowała metodę dogmatyczną w szerokim ujęciu prowadząc egzegezę zwłaszcza tekstów aktów prawnych, projektów aktów prawnych, uzasadnień do projektów aktów prawnych, a także należycie dobranej literatury prawniczej i orzecznictwa, oraz metodę historyczną, przedstawiając rozwój regulacji kolizyjnoprawnej dotyczącej testamentu wspólnego. Głęboki niedosyt pozostawia wymiar komparatystyczny pracy. Enigmą pozostaje dlaczego Autorka z jednej strony poświęciła kilkadziesiąt stron na uwagi prawnoporównawcze o charakterze materialnoprawnym (zwłaszcza s. 38-113), z drugiej zaś, w istocie ograniczyła kolizyjnoprawne rozważania komparatystyczne do nielicznych odwołań zawartych w przypisach (s. 178-235, *passim*).

#### 5. Konkluzja recenzji

Pomimo przedstawionych, niejednokrotnie niebagatelnych zastrzeżeń, poczynione ustalenia prowadzą do sformułowania **pozytywnej oceny rozprawy doktorskiej** Pani Anety

dr hab. Jakub Biernat  
prof. AA FM





# KRAKOWSKA AKADEMIA

## im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

ul. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 1, 30-705 Kraków

[www.ka.edu.pl](http://www.ka.edu.pl)

Żuradzkiej pod tytułem „*Testamenty wspólne w polskim i europejskim prawie prywatnym międzynarodowym*” w kontekście kryteriów wynikających z art. 13 ust. 1 Ustawy. Przedłożona praca w dostatecznym stopniu spełnia kryteria ustawowe dla uznania jej za oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, w takim też stopniu wykazuje tak ogólną wiedzę teoretyczną Doktorantki w dyscyplinie naukowej nauki prawne, jak i umiejętność samodzielnego prowadzenia przez Nią pracy naukowej.

Jako recenzent gorąco liczę, że w toku dalszych stadiów postępowania, a w szczególności podczas obrony rozprawy doktorskiej, Doktorantka będzie w stanie przekonywująco uzasadnić (*verba legis* – obronić) stawiane przez siebie tezy, zwłaszcza w wymiarze, w jakim nie zdecydowała się na uwzględnienie wniosków dotyczących uzupełnienia i poprawy pierwotnie przedstawionej wersji rozprawy doktorskiej, przede wszystkim zaś co do proporcji uwagi jaką poświęciła zagadnieniom materialnoprawnym i kolizyjnoprawnym.



dr hab. Jakub Biernat  
prof. KAAF